

RAPORT ȘTIINȚIFIC

2023

Proiectul "Cum pot părinții să îmbunătățească abilitățile de alfabetizare ale copiilor lor?" își propune să faciliteze dezvoltarea colaborării dintre școală și familie și creșterea alfabetizării copiilor proveniți din medii sociale defavorizate. Pentru atingerea acestor obiective, proiectul propune un studiu experimental cu distribuție aleatorie care va măsura efectele unui program de intervenție educațională implementat de către părinți cu scopul de a îmbunătăți competențele verbale și de citire ale copiilor lor. Acest tip de design reprezintă cea mai credibilă abordare științifică care poate să arate o relație de cauzalitate dintre o variabilă (un program) și un rezultat (dezvoltarea alfabetizării). Un succes al proiectului va avea nu doar un impact științific semnificativ în comunitatea științifică internațională datorită dificultății și naturii inovatoare a designului, cât și implicații practice relevante comunităților educaționale din România și din întreaga lume.

Activitățile desfășurate în anul 2023 au urmat planul de lucru din propunerea de proiect. Au fost contactate 17 clase participante a căror cadre didactice și-au exprimat dorința să participe în proiect și li s-a solicitat părinților elevilor din aceste clase acordul participării elevilor în proiect. În luna mai 2023 s-au strâns un număr de 294 acorduri parentale. Astfel, am obținut angajamentul a unui număr de elevi cu 44 mai mult decât eșantionul anticipat / proiectat ($n = 250$) și cu peste 100 de elevi peste numărul minim necesar ($n = 184$) conform analizei de putere prezentată în propunerea de proiect. Acest fapt ne-a dat încredere că vom avea suficienți participanți pentru a detecta un efect minim de $d = .30$.

S-au dezvoltat două serii de materiale pentru a fi folosite ca și teme pentru acasă: Un set de materiale pentru limba română (grupul experimental) și un set de materiale pentru matematică (grupul de control). Fiecare set de materiale a avut câte 80 de teme, planificate să fie date în cele 80 de zile de implementare (conform propunerii de proiect). Fiecare temă (atât la română cât și la matematică) a fost redactată astfel încât să poată fi încadrată pe două pagini (o filă față-verso) astfel încât să avem un număr constant de pagini în fiecare zi, iar elevii să primească un volum echivalent de teme, indiferent de grupa din care fac parte.

O parte din instrumentele necesare evaluării elevilor au fost dezvoltate special pentru acest proiect și au necesitat pilotare pentru a evalua indicatorii psihometrici. Pilotarea s-a realizat în primăvara 2023 pe un număr de 14 elevi voluntari. Indicatorii psihometrici au arătat că instrumentele au o consistență internă foarte bună (peste .80).

Pentru testarea elevilor participanți în proiect am scos la concurs 10 posturi de evaluatori. Nici un student masterand nu a aplicat pentru aceste posturi. Vom continua scoaterea la concurs a acestor 10 posturi pentru studenții masteranzi după ce vom face o campanie de promovare a proiectului la începutul anului 2024. Aceștia ne vor ajuta la codarea rezultatelor de la pre-test și la culegerea datelor de la post test 1 și post-test 2. Pentru atingerea obiectivelor propuse (evaluarea elevilor la pre-test) am angajat 10 consilieri școlari din suma disponibilă la categoria cheltuieli indirecte, aflată la dispoziția universității Babeș-Bolyai. Acești consilieri școlari împreună cu alți voluntari ne-au ajutat să testăm elevii la începutul anului școlar 2023-2024 (în luna septembrie). Datele colectate urmează să fie codate și analizate în lunile următoare.

În timp ce elevii participanți au fost testați, ei au fost împărțiți aleator în două grupe, în cadrul fiecărei clase: O grupă experimentală și o grupă de control. Este important de precizat că evaluatorii nu au știut din ce grupă fac parte elevii. Astfel, ne-am asigurat că rezultatele evaluării nu riscă să fie influențate de aceste informații.

După finalizarea testării, în luna octombrie au demarat activitățile de distribuire a temelor pentru acasă. Temele au fost printate și ordonate nominal în dosare, pentru fiecare elev participant, și distribuite zilnic de către învățătoarea clasei. Menționăm că participarea la proiect a învățătoarelor s-a făcut pe bază de voluntariat.

Fidelitatea implementării proiectului s-a evaluat astfel: În primul rând, s-a verificat constant dosarele elevilor, pentru a vedea dacă elevii au returnat temele pentru acasă complete. Apoi, s-au realizat interviuri scurte cu elevii, pentru a se înțelege modalitatea prin care părinții îi ajută pe elevi să rezolve temele. O a treia sursă de informații au fost părinții elevilor participanți, care s-au întâlnit ocazional cu consilierii școlari și au relatat experiența lor legată de modalitatea de implementare a programului. Directorul de proiect a avut întâlniri constante și frecvente cu consilierii școlari, pentru a culege informații relevante referitoare la fidelitatea implementării.

În ceea ce privește diseminarea de informații către publicul larg din România, directorul de proiect a dat un interviu referitor la rolul temelor pentru acasă, interviu care a fost realizat sub formă de podcast (Cu Capul În Nori). Părți din interviu au fost publicate în Edupedu.ro (<https://www.edupedu.ro/dacian-dolean-despre-temele-la-clasele-primare-este-foarte-important-ca-parintele-si-profesorul-sa-lucreze-impreduna-iar-parintele-sa-mai-lucreze-acasa-cu-copilul-dar-in-acelasi-timp-trebuie/>). Articolul a cumulat un total de peste 18.000 vizualizări, cu mult peste cele 10.000 vizualizări angajate în propunerea de proiect. Având în vedere că după finalizarea colectării datelor de la post-test vor exista mai multe oportunități de diseminare și având în vedere interesul mare a publicului din România pe acest subiect, putem anticipa că proiectul își va depăși cu mult obiectivele propuse în ce privește diseminarea la nivel național.

În ceea ce privește diseminarea la nivel internațional, directorul de proiect a avut două prezentări la conferința internațională Southeast TESOL 2023 (Myrtle Beach, SC, USA). Prezentările au vizat rolul colaborării dintre profesori și părinți în dezvoltarea vocabularului și a altor competențe de alfabetizare. Cheltuielile de deplasare și de participare la conferință au fost suportate de către directorul de proiect.

În final, directorul de proiect a scris un articol teoretic referitor la competențele necesare dezvoltării alfabetizării. Acest articol (intitulat *A complicated view of the simple view of reading*) este în prezent evaluat de către un jurnal indexat în Web of Science în Q1 (zona roșie). Acest articol este diferit de articolul care va prezenta rezultatele proiectului, ceea ce înseamnă că proiectul Home-Lit își va depăși obiectivele propuse.

Director Proiect,

Dacian Dolean

